

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Mirosław Wróblewski

Warszawa, 25-03-2025

DPNT.051.2.2025.WL.TG

**Pan
dr hab. Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich**

elektroniczna skrzynka podawcza ePUAP
/RPO/SkrytkaESP

Szanowny Panie Rzeczniku,

w nawiązaniu do pisma Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z 26 lutego 2025 r. (DPNT.051.2.2025.WL.TG) skierowanego do Pana Stanisława Trociuka – Zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich uprzejmie informuję, że do Urzędu Ochrony Danych Osobowych wpłynęło uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 5 lutego 2025 r., wydanego w sprawie o sygn. akt III OSK 6482/21, o którym mowa była w ww. piśmie.

Przeprowadzona przez organ właściwy w sprawie ochrony danych osobowych analiza tego uzasadnienia prowadzi do wniosku, że skład orzekający, znając utrwaloną linię orzecniczą Naczelnego Sądu Administracyjnego¹, zgodnie z którą art. 71 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej –

¹ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 sierpnia 2020 r., wydany w sprawie o sygn. akt I OSK 3325/19, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 czerwca 2021 r., wydany w sprawie o sygn. akt III OSK 2600/21, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 kwietnia 2024 r., wydany w sprawie o sygn. akt III OSK 4173/21, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 lipca 2024 r., wydany w sprawie o sygn. akt III OSK 2572/22.

Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu², powoływanej dalej z zastosowaniem skrótu „ustawa o IPN”, nie wyłącza – ustanowionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679³, powoływanym dalej z zastosowaniem skrótu „rozporządzenie 2016/679”, – kompetencji nadzorczych Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych nad przetwarzaniem danych osobowych przez Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, powoływany dalej z zastosowaniem skrótu „IPN”, lecz rozszerza stosowanie przepisów rozporządzenia 2016/679⁴ na dane osób zmarłych, **wyraził pogląd odmienny**. Z uzasadnienia wyroku z 5 lutego 2025 r. wynika, że Naczelny Sąd Administracyjny przyjął, iż art. 71 ustawy o IPN, odczytywany łącznie z art. 53f tej ustawy oraz motywem 158 rozporządzenia 2016/679, ogranicza stosowanie przepisów rozporządzenia 2016/679⁵ wyłącznie do Bazy Materiału Genetycznego, o której mowa w art. 53f ustawy o IPN. Pogląd taki był już prezentowany przez wojewódzkie sądy administracyjne⁶, lecz – aż do wyroku z 5 lutego 2025 r. – nie był akceptowany przez Naczelny Sąd Administracyjny⁷.

W świetle powyższych rozważań stwierdzić należy, że **w orzecznictwie sądów administracyjnych zaistniała rozbieżność co do interpretacji dyspozycji art. 71 ustawy o IPN**.

Dlatego zwracam się uprzejmie do Pana Rzecznika z wnioskiem o rozważenie skorzystania z uprawnienia przyznanemu przewidzianego dla RPO w art. 264 § 2 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁸, powoływanej dalej z zastosowaniem skrótu „p.p.s.a.”, i wystąpienie o podjęcie przez Naczelny Sąd Administracyjny – na podstawie art. 15 § 1 pkt 2 p.p.s.a. – uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych. Rozstrzygnięcie w tym zakresie przyczyniłoby z pewnością do zapewnienia pewności ochrony prawnej konstytucyjnych praw obywateli.

² Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2023 r. poz. 102).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.).

⁴ A co za tym idzie kompetencje nadzorcze Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
⁵ Ibidem.

⁶ Np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 18 września 2019 r., wydany w sprawie o sygn. akt II Sa/Wa 338/19, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 8 lipca 2022 r., wydany w sprawie o sygn. akt II Sa/Wa 4049/21.

⁷ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 18 września 2019 r., wydany w sprawie o sygn. akt II Sa/Wa 338/19, został uchylony przez wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 czerwca 2021 r., wydany w sprawie o sygn. akt III OSK 2600/21, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 8 lipca 2022 r., wydany w sprawie o sygn. akt II Sa/Wa 4049/21, został uchylony przez wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 lipca 2024 r., wydany w sprawie o sygn. akt III OSK 2572/22.

⁸ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.).

Trzeba nadmienić, iż Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych kompetencja do występowania z wnioskiem z art. 264 § 2 p.p.s.a. nie została dotychczas prawem przyznana.

Z uwagi na potrzebę zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych będę wdzięczny Panu Rzecznikowi za udzielenie odpowiedzi w tej sprawie w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Łączę wyrazy szacunku,
Mirośław Wróblewski
Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych

/-dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem
elektronicznym /